

Juhatuse koosoleku protokoll

12. aprill 2024
Vabrikuväljak 1 Kärđlas

Koosoleku algus kell 11⁰⁰, lõpp kell 12⁰⁴

Protokollija: Tuuli Tammla

Kohal viibisid Hiiukala juhatuse liikmed Kaja Hiis-Rinne, Endel Kaevats, Marko Pruul, Tõnis Teemets ning tegevjuht Tuuli Tammla. Hiiumaa sadamate sihtasutusest osalesid koosolekul Raido Randmaa, Omar Jõpiselg, Romet Keskla, Piret Almiste, Kristiina Randlaht ja veebis Meelis Pielberg.

Päevakord**1. SA Hiiumaa sadamad ja MTÜ Hiiukala koostöö ning planeeritavad investeeringud sadamates.**

Tutvustusringi järel räägiti alustuseks varasemast koostööst ja kokkupuutepunktidest. Tuuli Tammla tõi välja, et mõlema finantsperioodi vältel on toetatud Orjaku sadamat 666 000 euroga, ja viimasel perioodil 144 000 euroga Kalana jahisadamat. Esimesel finantsperioodil sai kalandusturismi meetmest toetust Kärđla sadam ujuvkaide, piknikulaudade ja mänguväljaku jaoks ning Sõru jahisadam valgustuspostide jaoks.

Varasemast, eelmiste koosseisude-aegsest, koostööst on mitmeid näiteid kus kaluritega ei ole arvestatud. Nii näiteks ei ole sadamate majandusaasta aruandes isegi mainitud Tuulekala festivali, samas on nimetatud mitmed muud väiksemad sündmused. Samuti on kalurid sisuliselt välja jäetud 2023. aastal lõppenud Hiiumaa sadamate arengukavast, paigutades nad elustiili alla, kuigi kalurite vajadused ja hooaeg erineb tunduvalt. Kalana sadamate avamisele Hiiukala kui rahastajat ei kutsutud. Raido Randmaa tõi välja, et kuna vahetunud on nii nõukogu kui enamus personali, siis tegeletakse arengukava uuendamisega käesoleva aasta sügisel, pärast navigatsioonihooaja lõppu. Enne hooaja algust tegeletakse pakilisemate probleemidega.

Igapäevase sadamate käitamise osas on kaluritelt tulnud tagasisidet, et hooaja algus ja lõpp ei ühti sadamate toimetamisega. Kalurite hooaeg algab märtsis-aprillis olenevalt jääminekust ning lõpeb novembris. Kalurid ei vaja sadamapersonali, kuid sadam peaks olema hooaja alguseks kasutamiseks ohutu ja valmis. Näiteks käigusillad mis on jääga paigast nihkunud võiks olla paika sätitud kui hooaeg kalurite jaoks algab. Samuti on ehk võimalik kalureid mitte ehmatada kirjadega, et hooaeg lõpeb 30. septembril ja paat tuleb selleks ajaks välja võtta. Sadamate kasutajatele on tehtud ühine meililist, aga leiti, et hooaja lõpetamise kirjas saab kalurid eraldi välja tuua. Meelis Pielberg tõi välja, et kalurid ei saa eeldada et pärast navigatsioonihooaja lõppu sadamas keegi nende paatide järgi vaatab. Sügishooajaga seonduvalt on olnud ka probleem, et sadamas on õhtuti pime kui merelt tullakse. Arutati erinevaid automaatika rakendamise võimalusi, et tuled põleks kui on vaja, samas ei jääks särama öö läbi. Samuti oli teemaks WC kasutamise koodi saamine ja sellega seonduvad probleemid.

Kalurid on välja toonud probleemina iga-aastase aluse deklaratsiooni täitmise, mis tekitab asjatut bürokraatiat mõlemale poolele, samuti küsitakse andmeid, mis ei ole kalalaeva puhul asjakohased. Selles osas leiti, et korduvlepingute puhul annab lahendada nii, et ei peaks kõiki

aluse andmeid sisestama. Marko Pruul ütles, et praegu soodushindu rakendades viidatakse kutselisele kalurile, õigem oleks käsitleda eraldi kalalaevaregistris olevaid aluseid.

Probleemiks on ka märgistuse vähesus. Pargitakse autode või karavanidega kinni lossimiskai või slipp. Selles osas arutati märgistuse parandamise võimalusi ning kodukorra meelde tuletamist kõigile sadama kasutajatele sh kaluritele.

Edasisi investeeringuid sadamates alles asutakse planeerima ja selles osas on ka kalurite sisend oodatud. Tuuli Tammla ütles, et SA Hiiumaa sadamatel on järgneva nelja aasta jooksul võimalik maksimaalselt taotleda 400 000 eurot, toetuse määr on 100%, sest tegemist on omavalitsuse asutatud sihtasutusega. Kokku on sadamatele planeeritud 1,2 miljonit eurot ning erasadamate hulgas on ka huvi suur. Tänavune voor õnnestub loodetavasti teha 5.-18. juuni ning sinna on planeeritud sadamatele 361 537 eurot. Raido Randma arvas, et osad plaanitavad sadamate arendused nõuavad piisavalt palju aega, et käesoleval finantsperioodil ei pruugi taotlema jõudagi. Arutati reostustõrje vahendite soetamist käesoleva aasta taotlusvoorust.

Omar Jõpiselg ütles, et kuigi teoreetiliselt on võimalik justkui nulliga projekte teha, siis elu on näidanud et sinna tuleb 10% lisanduvaid kulusid ka arvestada. Projektijuhtimise ja lisatööde katteks. Tuuli Tammla selgitas, et kalasadamate uuendamise meetmest ei ole projektijuhtimine abikõlbulik ning projektitaotluse koostamine tasustatakse ühikuhinnaga 256 eurot. Samas ei ole taotluse koostamine iseenesest väga keerukas.

Romet Keskla küsis, kas sadamate taotlemisel on vajalik, et sadamate juht oleks kutseline kalur. Tuuli Tammla selgitas, et see oli vajalik varasemalt kui toetust said taotleda kalandussektori sihtasutused, pärast eelmisel perioodil jõustunud määruse muudatust on Hiiumaa sadamate sihtasutus sisuliselt võrdsustatud vallaga ning selleks otsest vajadust enam ei ole.

Toodi välja Kärkla sadamas kalurite kai ümbruse pidevat süvendusvajadust, mille tulemus kestab paar aastat. Praegu on kalapaadid leidnud kohad akvatooriumis sees, kuid sildumiskohtade puudus on järjest süvenev probleem. Vajalik oleks täiendavate kaide või muulide rajamine väljapoole.

Orjaku vajadustest toodi välja kalasadama kolimine nn vanast kalasadamast uude, kus pole külmkambreid jm.

Sõru jahisadamas toodi välja sadama vesiehituse kehv olukord vanemas sadamaosas.

Kalana jahisadam jäi esialgu väikeste lossimiste koguste tõttu Hiiumaa kalanduspiirkonna tegevusstrateegiast välja. Arutati, milliseid lossimiskoguseid arvestati ning võimalikku strateegiasse lisamist tulevikus. Kalana jahisadamasse MATA projekti raames tankla rajamise osas sai Hiiumaa sadamad pikendust ning lõpptähtajaks on oktoober 2024. Selles osas on veel otsustamise küsimus, kas see võimalus kasutatakse praegu ära või otsitakse muid rahastusvahendeid.

Tuuli Tammla küsis, mis saab Naistlaiu sadamast pärast aasta lõpus toimuvat osavaldade kaotamist. Omar Jõpiselg ütles, et seda ei ole arutatud. Ende Kaevats ütles, et kohalikud on sadama haldamise eesmärgiga loonud MTÜ Naistlaid, mis saaks teha vallaga lepingu sadama pidamiseks. Ta tõi välja, et sadamas pole enda elektriliitumist ja see käib naaberkrundi kaudu ning on ajutise iseloomuga. Samuti on pärast ehitustöid kaevus ainult merevesi ja on vajadus puurkaevu järele. Jahekambri valmidus on välja ehitatud, puudu on isoleeriv uks ning külma-agregaat. Vallal oleks Naistlaiu sadamale võimalik toetust taotleda 0-omaosalusega, ühingu alt tuleks leida vahendid 20% omaosaluse tasumiseks. Arutati ka võimalust, et Naistlaiu sadam

liidetaks sihtasutusega Hiiumaa sadamad. Leiti, et see on võimalik ainult siis, kui sellega kaasneb vastav summa sihtasutuse tegevustoetusesse.

Lepiti kokku, et edaspidi antakse üksteise tegemistesse sisendit ja jätkatakse koostööd.

Tuuli Tammla

protokollija